

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد
همه سر به سر تن به کشتن د هيم
بدین بوم وېر زنده یک تن مېباد
از آن به که کشور به دشمن د هيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

عارف عزیز گذرگاه

انجمن فرهنگ افغانستان

انتشارات بامیان

لیموژ - فرانسه

۲۲ مارچ ۲۰۱۴

یادداشت پورتال:

همکار گرانقدر ما، جناب عارف عزیز گذرگاه، این مطلب ارزنده را دو روز پیش فرستاده بودند، که نسبت معاذیر تخنیکي به دریافت به وقت آن موفق نشدیم. اینک مطلب را با اعتذار و با تعویق یکروزه نشر میکنیم.

بخش ادبی - فرهنگی پورتال AA-AA

نوروز خوش آئین

ز کـــــــــــــوی یار می آید نسیم باد نوروزی

ازین باد ار مدد خواهی، چراغ دل برافروزی

حافظ

بهار هدیه طبیعت است که با لبخند نوروزی خود، پیام زندگی نو و کار و پیکار نو را به جهان و جهانیان ارمغان دارد.

انسان جزء طبیعت است و در دامن طبیعت زاده و پرورده شده. از بامداد پیدایش، این موجودی که خداوند اشرف مخلوقاتش نامید، با طبیعت سر ستیز داشته و از گردش ایام راز زندگی را آموخته و راه مهار کردن آن را دریافته است. از گردش خورشید و گذر ایام، فصل شادی و تلاش را از روزهای سرد و جمود زمستان فرق نهاده و در شمارش روز و شبش پرداخته و

دریافته که ستارگان ثابت اند و سیارات، سیار. و چه تأثیری در طبیعت دارند. موسم بهار را با شادمانی و جشن و سرور آغاز کرده و خزان و زمستان را به امید فرارسیدن بهار انتظار کشیده است.

در سرزمین کهن و باستانی ما «آریانا» که گهواره تمدنش نام نهاده اند، باشندگان آن از همان آوان با زمزمه های خوش طبیعت هم آواز بوده و نکته های مهم و درشت آن را دریافته اند که جزء افتخارات مردم این مرز و بوم تمدن ساز بوده و هست.

یکی از درست اندیشیها و نکته سنجیهای مردم این سرزمین، همانا ایجاد آئین زیبای نوروزی ست که برحق شاهد دقت و شرف اندیشی باشندگان این سرزمین بوده است.

گویند: نوروز یادگار «کیومرث» نخستین شهریار این دیار است و به شهادت تاریخ، همان روزی که دست سرد زمستان از سر مردمان کوتاه شد و طبیعت باز دامن پرگل خود را هموار کرد، پا به عرصه وجود گذاشت و آن روز را «نوروز» نامید. ازان پس همه ساله این روز را با شادمانی و جشن تجلیل کردند و به پیشواز بهار رفتند.

«جمشید» شهریار آریانا که هزاران سال پیش در سپیده دم تاریخ، آن گاهی که در [بلخ بامی] بر اریکه فرمانروائی نشست، آن روز را که خورشید فروردین بر تخت زرینش تابید، نام نوروز کرد.

در آریانای کهن، در خراسان پرشکوه دیروز و بالاخره افغانستان امروزی، در هرجا، در هر شهر و ده و قریه، نوروز را چه در کلبه روستائیان و چه در دربار شاهنشاهان و سلطه جویان، یکسان به عنوان مظهر شگوفانی و بالندگی و تجدید حیات و آغاز تلاش انسان، در کانون نور و طراوت به تجلیل نشانده اند.

اینجا سخن از گوشه روشن فرهنگ پر جلال مردم ماست که با تمدن آریائی آغاز و تا امروز در رگ و احساس ما عجین شده است.

نوروز تنها نام و یا بزرگداشت از یک روز و یا یک محفل شادمانی نیست، بلکه آئیننامه ای از مردمی ست که افتخار ایجاد تمدن انسانی را با خود دارند. سیر اندیشه دقیق و آفاقی در سنجش گردش خورشید و تعیین مدار نجوم و تفاوت نبردن روز و شب، در انتخاب روز نوروز و بالاخره پیریزی علوم نجوم، خود حکایتگر عظمت تمدن این سرزمین را میرساند و تا امروز در شمارش سال و ماه و شب و روز، طوری که در آن ایام پایه گذاری شده، نتوانسته اند کم و یا زیاد کنند و بهتر از تقدیم خورشیدی که همه اش با قانون طبیعت هماهنگ است، بهتری بیاورند.

نوروز، این عید باستانی و افتخار عظمت تاریخی از سالیان دراز و از مدت زمانی که تاریخ شهادت میدهد، با افتخار و سربلندی از جیحون تا اندس، تجلیل میگردد. ولی کمتر کسی به

ارزش تاریخی و عمر طولانی آن آگاهی داشته و دارند. نیاز به شناخت آن بیشتر از پیش افزونی گرفته و خصوصاً درین روزگاری که همه ویران شده و رو به نابودی میرود، و هویت ملی ما مورد سؤال قرار گرفته است، یکی از ضروریات مبرم جامعه ما افغانها میباشد. و هر افغان با درد و جست و جو گر به شناخت آن نیاز دارد.

[نوروز خوش آئین] اثری ست استادانه و دقیق از استاد گرامی زنده یاد، اکادمیسین «داکتر احمد جاوید»، محقق توانای وطن که با زحمات خستگی ناپذیر خود در ایام غربت این پیام باستانی را به هموطنان به ارمغان گذاشته و گوشه ای از فرهنگ ملی ما را در روشنی قرار داده و به صفحات تاریخ میهن افزوده است. تا باشد که نسلهای آینده که بیشک در بازسازی وطن رسالت دارند، این وثیقه را از فرهنگ کهن خود داشته باشند.

انجمن فرهنگ افغانستان – انتشارات بامیان – که محافظت و احیای فرهنگ ملی افغانی مبنای کارش قرار دارد، افتخار دارد که یک گام بیشتر به هدف خود رسیده و با انتشار این رساله زیبا آنچه را که جزء فرهنگ اصیل ملی ما میباشد به هموطنان عزیز عرضه میدارد.

ما در حالی که به روح آن بزرگوار دعاء مینمائیم، که خداوند بهشت برین را برایش ارزانی داشته، و روح او به آرامش ابدی برسد – که یقیناً با کارهای بزرگی که انجام داده چنین است – آرزو میکنیم که نسل امروزی هم رسالتهای خود را درست و مسؤولانه دریابد.

عنوان: نوروز خوش آئین

مؤلف: اکادمیسین دکتور احمد جاوید

انجمن فرهنگ افغانستان

انتشارات بامیان

سال نشر: جنوری ۱۹۹۹ جدی ۱۳۷۸

قیمت ۱۰ یورو جمع ۵ یورو مصرف پستی

www.cultureafghane.org

Email : cultureafghane@free.fr